

Amor

Bij leven al legendarisch

De blijk van waardering voor de verdiensten van Amor in de fokkerij is te aanschouwen aan de Twenteroute in Varsseveld, waar sinds 1989 een bronzen standbeeld van deze stempelhengst de blikvanger is. Amor mag zich dan ook tot het zeer selecte gezelschap van topvererfers rekenen en zijn invloed is in de huidige fokkerij nog altijd zichtbaar. De karaktervolle hengst heeft met name in indirecte lijn enorm veel betekend voor de Nederlandse fokkerij.

Amor heeft veel betekend voor zowel de dressuur- als springpaardenfokkerij. Sinds 1989 wordt hij geëerd middels een levensgroot bronzen beeld bij De Radstake in Varsseveld.

Amor kwam ter wereld bij Joh. Karp uit het Holsteinse Hetlingen in 1959 en hij kreeg van zijn fokker de naam Heros mee. Zijn vader Herrscher werd op de Zweedse staatsstoeterij Flyinge geboren en dekte enkele jaren in Holstein, waar hij tien gekeurde zonen voortbracht. Maar hij had niet zo'n gemakkelijk karakter en dat werd ook bij zijn nakomelingen geconstateerd. Dat zorgde er voor dat er in 1962 afscheid werd genomen van Herrscher in Holstein en in de jaren daarna werden ook al zijn zonen uit de fokkerij genomen.

Beweging

Amor werd in 1961 naar Nederland gehaald door de Hengstenassociatie Schagen, die een foto van Amor hadden gezien in een lovend artikel in 'Het Paard', dat van de hand van inspecteur J.K. Wiersema kwam. Wiersema was vol lof over Amor, maar had destijds geen zaken kunnen doen in Holstein. Het lukte voorzitter Blankendaal van Hengstenassociatie Schagen uiteindelijk wel en voor 10.000 gulden kwam Amor naar Nederland, waar hij op de oude Utrechtse veemarkt goedkeuring kreeg. Hij bleef tot 1969 in Schagen, waar hij kon rekenen op merries uit het gehele land. Amor was geliefd en hij gaf hele mooie nakomelingen. Ze hadden sprekende hoofden en goed gevormde halzen die fier gedragen werden. Het waren absoluut geen paarden die op de voorhand gebouwd waren en ze konden bergopwaarts bewegen. Dat element maakte Amor tot een populaire fokhengst. Amor heeft een wezenlijke bijdrage geleverd aan de dressuurfokkerij, maar heeft ook, in directe en indirecte lijn, goede springpaarden weten voort te brengen. Zeker de eerste jaren werd de verervingskracht van Amor met name in de dressuurrichting gezocht. Zijn kinderen liepen met veel gemak door de dressuurproeven, want ze hadden van nature de fysieke uitrusting meegekregen die een dressuurpaard nodig heeft. Toch zijn er betrekkelijk weinig nakomelingen in de internationale dressuursport terecht gekomen. Dit had ongetwijfeld met het karakter te maken. De jonge Amors waren, net als hun vader, echte persoonlijkheden, ze waren eigenzinnig en lieten zich niets opleggen. In de lagere klassen hoefden ze weinig van hun kwaliteiten aan te spreken, omdat ze van zichzelf al met veel been-

Een van de goed fokkende Amor-zonen in de springrichting is Gondelier, die onder Henk Nooren zelf furore maakte in de internationale springsport.

techniek en zelfhouding bewegen, maar als ze wat meer van zichzelf moesten geven werd het een ander verhaal.

Akteur

Bij het springen hadden de jonge Amors vaak wel voldoende vermogen, maar schoot het hen qua techniek en souplesse nog wel eens te kort. Toch zijn er meer Amors in de internationale spring- dan de dressuursport uitgekomen. Wellicht werkte de vechtlust van de Amor-nakomelingen in de springring wel op de goede manier mee. De best presterende Amor-zoon in de springrichting was Surprise, waarmee Rob Ehrens in 1983 Nederlands kampioen werd en een jaar eerder de Wereldbekerwedstrijd van Amsterdam won. Ook de goedgekeurde zonen Akteur en Gondelier blonken zelf uit met hun springkwaliteiten en wisten dit ook te vererven. Akteur kwam voort uit de tweede jaargang van Amor en werd goedgekeurd bij het NWP. In 1973 werd hij aangekocht door de bekende Duitse springruiter Alwin Schockemöhle en hij presteerde vervolgens in de sport met Hans Horn, Gerd Wiltfang en E. Puricelli. Hij heeft onder meer deelgenomen aan de Grote Prijzen van Aken, Wiesbaden en Hamburg. Na zijn sportcarrière kwam Akteur in 1983 terug naar Nederland, waar hij tot 1991 de fokkerij gediend heeft. Akteur heeft diverse internationale springpaarden geleverd,

waaronder de bekende Tepic La Silla die tot op hoge leeftijd met meerdere ruiters op het hoogste niveau presteerde, diens volle broer Shurlands Governor (François Mathy) en Ricardo (Piet Raymakers).

Gondelier

In de springrichting heeft ook Amors zoon Gondelier veel naam gemaakt. Hij dekte van 1968 tot 1980 en sprong in die periode succesvol met Henk Nooren. Zij werden zowel in het jachtspringen als in de puissancewedstrijden meerdere malen als eerste opgesteld, in Zuidlaren sprong Gondelier zelfs over 2.15m. In tegenstelling tot Akteur was Gondelier geen makkelijk paard, een echte Amor. Hij was wat moeilijker en eigenzinniger van karakter. Hij bleek goed te fokken. Zijn bekendste nazaat is naamgenoot Gondelier, die onder Hans Bijen de Grote Prijs van Meppel won en daarna door Thomas Frühmann in de internationale sport heeft gepresteerd. Later behaalde deze Gondelier nog successen onder Michael Matz. Andere internationale nazaten van Gondelier zijn onder meer Teleprint van Piet Raymakers en Lianca-Z waarmee Willy van der Ham in 1979 Nederlands kampioen werd. Gondelier kreeg drie goedgekeurde zonen: Kartouche (mv.Bonaparte), Zichem (mv. Eclatant) en Zoöloog (mv.Flaneur). Zichem heeft bij de Gelderse paarden de fokkerij met succes gediend. Amor had zelf ook

Amor pref (Herrscher x Loretto) Dekperiode: 1962-1990

Goedgekeurde KWPN-zonen:

Akteur (mv.Sinaeda), 1964
 Ditmar (mv.Lucky Boy xx), 1985
 El Corona (mv.Doruto), 1986
 Ilias (mv.Ulex), 1967
 Imperator (mv.Karolus van Wittenstein), 1967
 Ivanhoe (mv.Xebec xx), 1967
 Maginot (mv.Zenith), 1971
 Vindicator (mv.Upper-cut xx), 1979
 Witmar Alazan (mv.Eclatant), 1980
 Zandigo (mv.Courville xx), 1981
 Zandman (mv.Lucius xx), 1981
 Zuidpool (mv.Persian Path S xx), 1981

In de tweede generatie van:

Animo (v.H.Almé Z), 1982
 Beltrum (v.Saluut), 1983
 Calimero (v.Legaat), 1984
 Carthino Z (v.Carthago), 2000
 Dutchboy (v.Lucky Boy xx), 1985
 Expert (v.Le Mexico), 1986
 Farmer (v.Voltaire), 1987
 Forum (v.Furioso II), 1987
 Habsburg (v.Burggraaf), 1989
 Hamilton (v.Nimmerdor), 1989
 Henderson (v.Democraat), 1989
 Hierarch (v.Cocktail), 1989
 Hofnar (v.Rex Magna xx), 1989
 Impuls (v.Ekstein), 1990
 Inspekteur (v.Darwin), 1990
 Jimtown (v.Darco), 1991
 Karaat (v.Exilio xx), 1992

Kristal (v.Wiesenklee xx), 1969
 Kroniek (v.Nicolas xx), 1969
 Kroongraaf (v.Burggraaf), 1992
 Largo (v.Le Faquin xx), 1970
 Leander (v.Cartoonist xx), 1970
 Leonidas (v.Earldom xx), 1993
 Lexicon (v.Voltaire), 1993
 Lothar (v.Exilio xx), 1970
 Majoor (v.Solaris xx), 1971
 Mont Blanc (v.Talisman xx), 1971
 Nieuwland (v.Enfant de Normandie), 1972
 Obelisk (v.Talisman xx), 1973
 Olympus (v.Noran ox), 1973
 Pardon (v.Weyden), 1997
 Pietro (v.Pericles xx), 1974
 Randwijk (v.Pastrocio xx), 1975
 Silvano (v.Le Mexico), 1976
 Solied (v.Pericles xx), 1976
 Tenor (v.Onyx), 1977
 Ultrazon (v.Joost), 1978
 Werner (v.Procureur), 1980
 Whisper (v.Formatuur), 1980
 Winchester (v.Pele), 1980
 Zelhem (v.Le Mexico), 1981
 Zodion (v.Heidelberg), 1981
 Zoogedacht (v.Nooitgedacht), 1981

In de derde generatie van:

Ampère (Rousseau x Flemmingh), 2005
 Chablis (Upperville x Zep) GP, 2007
 Duko (Thorwald x Exilio xx), 1985
 Heruto (Doruto x Enfant de

Normandie), 1989
 Jazz (Cocktail x Ulster), 1991
 Jackson (Equador x Renville), 1991
 Jetset-D (Zirkoon x Le Mexico), 1991
 Norway (Jazz x Ulft), 1995
 Obrecht (Lucky Boy xx x Fresco), 1973
 Omar (Matchim xx x Upper-cut xx), 1973
 OO Seven (Rubinstein I x Doruto), 1996
 Premier (C.Robin des Bois x Talisman xx), 1974
 Trento B (Krack C x G.Ramiro Z), 2000
 Tuschinski (Krack C x Pion), 2000
 Vic (Jazz x Flemmingh), 2002
 Zadok (Nimmerdor x Marco Polo), 1981

In de vierde generatie van:

Boston (Ulft x Lucky Boy xx x Fresco), 1983
 Breezer (Johnson x Sultan x Fresco), 2006
 Charmeur (Florencio x Jazz x Ulft), 2007
 Daimler (Nimmerdor x Lucky Boy xx x Heidelberg), 1985
 Dublin (Ulft x Lucky Boy xx x Fresco), 1985
 El Capone (UB40 x OO Seven x

Saluut), 2009
 Garanco (Jasper x G.Ramiro Z x Solaris xx), 1988
 Iron (Voltaire x Sultan x Fresco), 1990
 Jeudi (Voltaire x Nooitgedacht x Saluut), 1991
 Le Byou P (Damiro x Apple King xx x Grandioso), 1993
 Marius Claudius (Concorde x Nimmerdor x Legaat), 1994
 Niveau (Lux x Calvados x Burggraaf), 1995
 Pythagoras (Julio Mariner xx x Quidam de Revel x Voltaire), 1997
 Sir Sinclair (Lord Sinclair x Flemmingh x Le Mexico), 1999
 United (Krack C x Partout x Sultan), 2001
 Van Gogh (Numero Uno x Bernstein x Burggraaf), 2002
 Viënto Uno W (Numero Uno x Wisconsin x Ulft), 2002
 Vigaro (Tangelo van de Zuuthoeve x Renville x Farn), 2002
 Voice (De Niro x Rohdiamant x Doruto), 2002
 Wagenaar (Formatuur x Liguster x Heidelberg), 1980
 Zhivago (Krack C x Jazz x Ulft), 2004
 Zuidenwind (OO Seven x Jazz x Ulft), 2004

laten zien kwaliteit als springpaard te hebben. Hij deed pas in 1968 zijn verrichting in Emmeloord. Daar werd hij omschreven als een prima dressuurpaard, een goed springpaard en een zeer goed terreinpaard met veel temperament. In 1967 werd Amor keur en in 1968 al preferent. In 1969 verhuisde Amor van Schagen naar Varsseveld, waar hij zijn fokkerijloopbaan voortzette bij de familie Venderbosch van De Radstake. Daar zou hij tot aan zijn dood blijven. In totaal bracht hij 1.653 veulens.

Gekeurde zonen

Behalve Akteur en Gondelier bracht Amor ook een aantal zonen die voornamelijk in de dressuurrichting van waarde zijn geweest. Zoals Eros (mv.Ulrich), die zelf een hele goede draf had en ook veel

beweging doorgaf aan zijn nakomelingen. Hij heeft niet alle kansen gekregen in de fokkerij, maar is onder meer moedersvader van de hengsten Uniform, Variant en Bustron. Net als Eros leverde ook de Amor-zoon Epigoon goede dochters. Hij is onder meer moedersvader van de hengsten Pion en Luitenant Generaal. Ook bij de Amor-zoon Huzaar waren de fokkwaliteiten in de dressuurrichting te zoeken, hoewel hij ook enkele talentvolle springpaarden heeft gebracht. Huzaar leverde bijvoorbeeld de merrie Rosalie, moeder van de hengst Candyboy (v.Lucky Boy xx) waarmee Henriëtte Venderbosch in het ZZ-Zwaar presteerde. Andere zonen van Amor uit zijn eerste dekperiode die de fokkerij gediend hebben, zijn Ecrasiet (mv.Olaf van Wittenstein), Gentiaan (mv.Olaf

van Wittenstein), Griffier (mv.Karolus van Wittenstein), Ilias (mv.Ulex), Ivanhoe (mv.Xebec xx), Amoroso (mv.Folkert), Armand (mv.Graaf van Wittenstein), Anko (mv.Karolus van Wittenstein), Imperator (mv.Karolus van Wittenstein) en Econoom (mv.Ulex). Geen van hen heeft in de voetsporen van hun vader kunnen treden. Uit zijn tweede dekperiode, bij Venderbosch, heeft Amor ook diverse zonen voortgebracht. Zoon Vindicator (mv.Upper-cut xx) bleek een getalenteerd springpaard in de hengstencompetitie, maar vererfde zich met name in de dressuurrichting. Zo bracht hij het Grand Prix-dressuurpaard Condor AZ van Stefano van Zuylen. Zoon Zandigo is onder meer vader van het internationale springpaard Eurocommerce Fortaleza

Het best presterende springpaard van Amor was deze Surprise, waarmee Rob Ehrens in 1983 Nederlands kampioen werd.

waarmee Gerco Schröder successen boekte, en uit de Zandigo-dochter Haafke komt de KWPN-goedgekeurde hengst Special D (v.Métall). Zoon Zuidpool was zelf zeer getalenteerd, maar bleek ook een echt karakterpaard. Uit zijn nafok heeft de Grand Prix-hengst Tinka's Boy (Nick Skelton) wereldfaam weten te maken. Zoon Zandman (mv.Lucius xx) heeft weinig betekenis gehad. Later werden nog de Amor-zonen Ditmar (mv. Lucky Boy xx) en El Corona (mv.Doruto) gekeurd. Ditmar werd geëxporteerd naar Mexico en El Corona fokte opvallend goed ondanks geringe kansen, maar verongelukte op jonge leeftijd.

Karakter

Vanaf het begin af aan was er veel interesse van de fokkers voor Amor, maar midden jaren '70 kwam daar toch een kentering in. Hij kwam in opspraak door de karakters van zijn nakomelingen en de fokkers werden wat terughoudender. Ze vroegen om een consequente behandeling en waren wat kijkerig en kopschuw. Later bleek dat dit goed te handelen was wanneer de jonge Amors al als veulen opgevoed werden. Zelf was Amor ook heel eigenzinnig, toen hij in 1969 werd verkocht aan Johan Venderbosch werd hij ongetoiletteerd afgeleverd. Het bleek moeilijk om aan zijn hoofd te komen en ook het hoofdstel in doen zorgde aanvankelijk voor problemen. Maar na even

doorpakken was er bij De Radstake één man die het lukte om Amor te toiletteren. Dat kopschuwe fokte hij wel door, maar bij een consequente aanpak zorgden het later nauwelijks voor problemen. Een hedendaagse stempelhengst, Jazz, voert via zijn grootmoeder Warmante het bloed van Amor en bij hem lijkt de geschiedenis zich te herhalen. Ook Jazz is van nature scherp en iets eigenzinnig en dat fokt hij ook door. Zijn fiere zelfhouding, aansprekende front en extra beweging heeft Jazz eveneens niet van een vreem-

De eerst gekeurde zoon van Amor is Akteur, die met meerdere ruiters in de internationale sport heeft gesprongen. Ook in de fokkerij heeft hij zijn sporen nagelaten.

de. Om die eigenschappen heeft Amor ook altijd bekend gestaan.

Van Helvoirt

Naast zijn zoons heeft Amor veel betekenis gekregen dankzij zijn excellent fokkende dochters. Een vooraanstaande fokker die vanaf het begin af aan veel vertrouwen had in de fokkwaliteiten van Amor is wijlen Huub van Helvoirt, die een ongekend succesvolle fokkerij opzette met meerdere Amor-dochters. Eén daarvan is de al eerder genoemde Warmante keur pref prest (mv.Pericles xx), die via de Ulster-dochter Charmante grootmoeder is van de gerenommeerde internationale sport- en fokhengst Jazz (v.Cocktail). Ook zette Van Helvoirt de Amor-dochter Wendy keur pref prest (mv.Grandseigneur) met veel succes in voor de fokkerij. Zij bracht in combinatie met Ulft de bekende merrie Endy keur pref prest, die moeder is van NMK-kampioene Andy (v.Jazz, dus tweemaal het Amor-bloed). Volle zussen van Andy brachten de KWPN-goedgekeurde hengsten Zhivago (v.Krack C), Zuidenwind (v.OO Seven) en de zeer populaire Charmeur (v.Florencio). Endy is bovendien ook grootmoeder van de KWPN-goedgekeurde hengst Viënto Uno (Numero Uno x Wisconsin). De derde Amor-merrie waarmee de fokker van het jaar 1995 een bloeiende lijn mee opbouwde is Cordola ster pref (mv.Ghyll Manor xx). Via haar dochter O.Bertje keur pref prest (v.Contango) is zij grootmoeder van de

Uit Amor-merries zijn een groot aantal hengsten goedgekeurd, zoals ook deze op 1.50m-niveau presterende KWPN-hengst Carthino Z (v.Carthago) waarmee Gerben Morsink successen boekt.

KWPN-goedgekeurde Grand Prix-hengst Tango (wederom een nazaat van Jazz) en de NMK-kampioenes Zhara Obertje (v.Jazz) en D.Obertje (v.San Remo). Via lewertje ster pref prest (v.Chronos) is Cordola grootmoeder van het bekende Lichte Tour-dressuurpaard Randy-Star (v.Lancet). Tot slot zette Van Helvoirt met succes de Amor-dochter Esther ster pref prest (mv.Irco Polo) in voor de fokkerij. Uit deze merrie fokte hij het bekende Grand Prix-dressuurpaard Sisther de Jeu (v.Gribaldi) van Edward Gal en de eveneens Grand Prix-geklasseerde Thriller (ex.Tolstoy v.Gribaldi) van Katja Gevers.

Dochters

Naast de drie topmerries uit de fokkerij van Van Helvoirt leverde Amor nog vele andere waardevolle dochters. Eén daarvan is Rianne (mv.Little Star ox), een volle zus van het internationale springpaard Surprise. Rianne staat aan de basis van een succesvolle prestatiestam en leverde in rechtstreekse lijn drie internationale springpaarden (Belladonna v.Kibrahim, Topsy v.Le Mexico en Febroko v.Le Mexico) evenals de KWPN-goedgekeurde hengst Kroongraaf (v.Burggraaf) en de NRPS-gekeurde Candy Surprise, die via zijn vader Candyboy xx voor de tweede maal het bloed van Amor voert. Ook het internationale springpaard VDL Groep Tattoo (v.Numero Uno) gaat in rechtstreekse lijn terug op de waardevolle Rianne. De Amor-dochter Wulia (mv.Talisman xx) bracht maar liefst drie zonen die bij het KWPN zijn goedge-

keurd: Farmer (v.Voltaire), Jimtown (v.Darco) en Pardon (v.Weyden). Laatstgenoemde presteert momenteel bij de Young Riders onder Amy Jean Woodhead, terwijl Jimtown internationaal heeft gesprongen onder de naam Monterrey la Escondida. Ook Dakina elite pref prest (mv.Nimmerdor) is een zeer opvallende Amor-dochter gebleken in de fokkerij. Zij staat te boek als moeder van de KWPN-goedgekeurde hengsten Hofnar (v.Rex Magna xx), Lexicon (v.Voltaire) en Carthino Z (v.Carthago Z). Lexicon heeft onder meerdere ruiters

internationaal gesprongen en Carthino Z presteert op 1.50m-niveau met Gerben Morsink. Dakina's dochter Calina Z (v.Carthago Z) sprong zelf zeer verdienstelijk op het EK Junioren in 2005 (teamgoud en individueel zilver) en is op haar beurt weer moeder van het internationale springpaard Zekina Z (v.Zandor Z), die als zesjarige wereldkampioen werd in Lanaken in 2007.

Voetstuk

Uit Amor-dochters zijn heel wat hengsten goedgekeurd (zie kader), zoals de olympische hengst Animo (v.H.Almé Z), die naast een eigen palmares in de sport ook een indrukwekkende staat van dienst in de fokkerij heeft bereikt met bekende nakomelingen als Andiamo, Billy Orange, Colorado, Clear Round Than Party, VDL Pessoa en Robin Hood W. De Le Mexico-zoon Silvano komt eveneens uit een Amor-moeder en hij is met name invloedrijk via zijn kleinzoon Heartbreaker (v.Nimmerdor). Goede wijn behoeft geen krans, maar het op 6 mei 1989 onthulde standbeeld van bronzen Amor is meer dan verdiend. De Radstake plaatste Amor daarmee letterlijk en figuurlijk op een voetstuk en dat komt hem gezien zijn grote invloed op zowel de spring- als dressuurfokkerij absoluut toe. Op 18 juli 1990 kwam er een einde aan het leven van deze legende, maar zijn nakomelingen zorgen voor een blijvende herinnering.

Een grote Amor-fan van het eerste uur was Huub van Helvoirt. Hij fokte met meerdere Amor-merries, waaronder de merrie Esther, die moeder is van het bekende Grand Prix-dressuurpaard Sisther de Jeu (v.Gribaldi) van Edward Gal.